

Mämmen osayleiskaavan muutos VT4:n ympäristössä / kaavaluonnos

KH 15.02.2021 § 46

Äänekosken kaupunginhallitus on hyväksynyt 1.2.2021 § 21 Kaavoituskatsauksen 2021, joka sisältää kaavoitusohjelman vuosille 2021 – 2023. Kaavoitusohjelmassa *Mämmen osayleiskaavan muutos VT4:n ympäristössä* on esitetty saatettavaksi vireille vuoden 2021 aikana.

Osayleiskaavamuutoksen suunnittelun koko on noin 75 ha. Kaavahankkeen tavoitteena on yleiskaavan muuttaminen nykyisten ja tulevien liikennetarpeiden mukaiseksi Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) esittämien tarpeiden johdosta. ELY-keskuksen esittämät tarpeet esitetään aluetta koskevassa toimenpide- ja aluevaraussuunnitelmassa ja tarkemmalla tasolla tiesuunnitelmassa. Tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä tutkitaan melualueet ja huomioidaan niiden vaikutus alueen ympäristöön sekä muut muutostarpeet maankäytön suunnitteluun.

ELY-keskuksen tavoitteena on hyväksyä alkuvuonna 2021 suunnittelun alueelle ulottuva toimenpide- ja aluevaraussuunnitelma *Valtatien 4 parantaminen välillä Äänekoski-Pihtipudas*. Suunnittelun alueella koskevan tiesuunnitelman *Valtatien 4 parantaminen välillä Kevätlahdentie-Petomäentie, Äänekoski* valmistelun ELY-keskus on kuuluttanut vireille tammikuussa 2021. Tiesuunnitelmanhankkeessa parannetaan valtatie 4 liikenneturvallisuutta ja sujuvuutta toteuttamalla keskikaiteellinen ohituskaistaosuus Kevätlahdentien ja Petomäentien välille. Maantie 16803 eli Liimattalantie jatketaan valtatie rinnakkaistienä suunniteltuun Kevätlahden eritasoliittymään asti. Tieosuudelle toteutetaan myös liittymien vähentämisen myötä tarvittavat yksityistiejärjestelyt, pysäkki-, jalankulun ja pyöräilyn järjestelyt, melusuojuukset ja riista-aidat.

Kaavahankkeen vireilletulon yhteydessä julkaistaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, jonka mukaan kaavaluonnos on tavoitteena asettaa nähtäville kesällä 2021 ja kaavaehdotus syksyllä 2021. Kaavan hyväksyminen ajoittuisi loppuvuoteen 2021.

Valmistelija	Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi, puh. 020 632 2035
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Tuononen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää käynnistää Mämmen osayleiskaavan muutoksen VT4:n ympäristössä ja saattaa vireille asettamalla hanketta kuvaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville MRL 63 § mukaisesti.
Päätös	Hyväksyttiin.

- - - - -

KH 12.04.2021 § 111

Kaavahanketta kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin yleisesti nähtäville 17.2.2021. Kaavan tultua vireille, tuli kaavoituspalvelulle yhteydenottoja puhelimitse sekä yksi kirjallinen muistutus. Yhteydenotot koskivat lähinnä epätietoisuutta tiesuunnitelmien ja toimenpidesuunnitelmien tilanteesta. Mämmin osayleiskaavan muutostyössä tavoitteena on Keski-Suomen ELY-keskuksen laatimien tiesuunnitelmien ja maankäytön suunnitelmien yhteensovittaminen.

Keski-Suomen ELY-keskus on kuuluttanut kaupungin, Väyläviraston ja ELY-keskuksen tietoverkoissa 29.3.2021 tiesuunnitelmia koskevan yleisötilaisuuden järjestämisestä. Kuulutus on julkaistu lisäksi Keskisuomalainen -lehdessä 30.3.2021 ja Pikkukaupunkilainen -lehdessä 31.3.2021. Yleisötilaisuuden ajankohta on 8.4.2021 ja se järjestetään Teams-yhteydellä.

Kaavaluonnos on valmistunut valmisteluvaiheen kuulemista varten. Kaavaluonnoksessa osoitetaan eritasoliittymä valtatie 4, Kevätlandentien ja Mämmentien risteyksen tuntumaan sekä rinnakkaistieyhteydet valtatie molemmin puolin. Kevyen liikenteen alikulkuyhteys valtatie länsipuolelta itäpuolelle on osoitettu kaavaluonnoksessa. Vaikka tiesuunnitelmissa ei esitetä kevyen liikenteen väylää rinnakkaistien yhteyteen, esitetään uuden kevyen liikenteen väylä (punainen palloviiva) Liimattalantien varrelle ajatellen tulevaisuuden mahdollisuutta väylän toteuttamiselle.

Asumisen rakennuspaikkoihin oli tarpeen tehdä muutoksia. Kaksi asuinrakennuksen rakennuspaikka poistuu yleiskaavasta ja kahdelle vanhalle asumisen rakennuspaikalle esitetään uuden rakennuspaikan merkintä, sillä vanha asuinrakennus joudutaan purkamaan tiesuunnitelman toteuttamisen johdosta. Näillä kahdella kiinteistöllä on tilaa uuden asuinrakentamisen toteuttamiselle, joten heillä rakennusoikeus tulee säilymään tiesuunnitelman toteuttamisesta huolimatta. Kokonaisuudessaan osayleiskaavassa esitetään neljä rakennettua asuinrakennuspaikkaa (musta kolmio) ja viisi uuden asuinrakennuksen rakennuspaikkaa (avonainen kolmio). Tiesuunnitelman laadinnan yhteydessä tehtyyn meluselvitykseen ja laadittuun tiesuunnitelmaan perustuen kaavakartalle on osoitettu merkintä melusuojuksesta. Valtatie 4 varrelle sijoittuva melusuojaus esitetään tiesuunnitelmassa ja sen toteuttamisesta vastaa ELY-keskus. Voimassa olevassa yleiskaavassa risteysalueen eteläneljännekseen on osoitettu palvelujen ja hallinnon alue (P) -merkintä. Kaavaluonnoksessa alueelle esitetään elinkeinoelämän aluetta (TY). Määräystä on käytetty aiemmin Äänekoski 2030 osayleiskaavassa yritystoimintaa palvelevilla alueilla.

Koska rakennuspaikkoihin oli tarpeen tehdä muutoksia ja rakennusoikeus kahdella muutoksen kohteena olevalla kiinteistöllä säilyi, oli kaavamuutos tarpeen laatia MRL 44 § mukaisena rakentamista ohjaavana kaavana, kuten voimassa oleva Mämmin osayleiskaava on laadittu. Rakentamista ohjataan yleismääräyksillä ja tarkemmin rakentamista ohjaa Äänekosken kaupungin

rakennusjärjestys. Lisäksi elinkeinoelämän alueella rakentamista suunniteltaessa on haettava suunnittelutarveratkaisua.

Valmistelija	Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi, puh. 020 632 2035
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Tuononen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus: 1) päättää hyväksyä kaavoittajan vastineen, joka koskee osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta jätettyä palautetta; ja 2) päättää asettaa 12.4.2021 päivätyn valmisteluaineiston yleisesti nähtäville MRL 62 § ja MRA 30 § mukaisesti. Valmisteluaineistosta pyydetään tarvittavat viranomaisten lausunnot.
Päätös	Hyväksyttiin.

- - - - -

TELA 06.05.2021 § 40
175/10.02.03/2021

Äänekosken kaupungilla on vireillä Mämmen osayleiskaavan muutos VT 4:n ympäristössä. Kaavan tavoitteena on päivittää yleiskaavaa nykyistä ja tulevaa liikennetarvetta huomioiden. Alue sijaitsee VT 4:n ympäristössä välillä Kevätlahdentie - Liimattalantie. Hanke liittyy myös ELY-keskuksen vireillä oleviin tiesuunnitelmiin Kevätlahden liittymien kohdalla ja Valtatie 4 parantamiseen välillä Kevätlahdentie-Petomäentie, Äänekoski.

Äänekosken kaupunginhallitus on pyytänyt 12.4.2021 lausuntoa tekniseltä lautakunnalta. Osayleiskaavan muutos on asetettu nähtäville 14.4. – 14.5.2021 väliseksi ajaksi.

Kaavaluonnoksessa esitetään eritasoliittymä Valtatie 4, Kevätlahdentien ja Mämmöntien risteuksen tuntumaan sekä rinnakkaistieyhteydet valtatie molemmin puolin. Kevyen liikenteen alikulkuyhteydet on osoitettu kaavaluonnoksessa.

Yleiskaavan muutoksessa esitetään kahden asuinrakennuksen rakennuspaikan poistamista sekä kahdelle vanhalle rakennuspaikalle esitetään uutta rakennuspaikkaa perusteella, että vanhat rakennukset joudutaan tiesuunnitelman toteuttamisen johdosta. Kaavassa esitetään yhteensä yhdeksän rakennuspaikkaa, joista neljä on rakennettu.

Liikenteellisten muutoksien vuoksi asumisen rakennuspaikkoihin tehtävät muutokset ovat perusteltuja. Tämä rakennuspaikkoja koskevaa muutosta ajatellen on kaava myös laadittu MRL 44 §:n mukaisena rakentamista ohjaavana kaavana. Lisäksi on syytä kiinnittää myös huomiota, että tiesuunnittelun yhteydessä on alueelle tehty meluselvitys. Tiesuunnitteluun perustuen kaavaan on osoitettu

merkinnät melusuojuuksesta. Kyseisten suojuuksien toteuttamisesta Valtatie 4 varteen vastaa ELY-keskus.

Suunnittelualue on sekä yksityisessä, että Valtatie 4 osalta valtion omistuksessa. Suunnittelualueella ei sijaitse NATURA 2000-verkostoon kuuluvia kohteita eikä myöskään luonnonsuojelulain mukaisia kohteita. Alueen luontotyypit ovat tavanomaisia. Havupuuvaltaisissa luontotyypeissä valtapuulajeina ovat mänty tai kuusi. Puusto on rakenteeltaan tavanomaista talousmetsää, joka on metsätalouksikäytössä. Myös aukkopaiikkojen ja metsänlaitamien kasvit ovat tavanomaisia. Alueella on myös maanviljelystoimintaa. Koska alueen luontotyypit ovat hyvin tavanomaisia, eläimistö alueella on myös hyvin tavanomaista. Suunnittelualueella oin muutamia valtakunnallisesti silmällä pidettäviä lajeja, kuten käki ja varpunen. Huomion arvoiseksi asiaksi kannattaa mainita suunnittelualueen lounaiskulmasta alkava Vähälän pohjavesialue. suunnittelualueen maaperä on pääosin hienojakoista, eikä alueelle sijoitu kalliomaata.

Alueen rakennuskanta koostuu pääosin 50-, 60-, ja 70-luvuilla rakennetuista omakotitaloista, Haja-asutus ja rakennettu yhdyskuntatekniikka sijoittuu suunnittelualueen läpi kulkevan Valtatie 4 varrelle. Alueelle on tehty rakennusinventointi vuonna 2006, eikä sen perusteella suunnittelualueella sijaitse kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia. Lisäksi alueelle on tehty muinaisjäännösinventointi vuonna 2007, eikä sen yhteydessä ole havaintoja muinaisjäännöksistä.

Suunnittelualueen läpi kulkee koko Suomen yksi pääväylästä, Valtatie 4. Tämän tien kautta Mämmen kylä liittyy muuhun yhdyskuntarakenteeseen. Alueella on myös muutama muu valtion ylläpitämä tie ja lisäksi pääsytie luonteisia yksityisteitä. Suunnittelualueella sijaitsevat valtatie liittymäkohdat. Kevätlahden - Mämmentien risteyksestä alkaa Äänekosken keskustaan jatkuva kevyen liikenteen väylä. Suunnittelualueen vesihuoltoverkon toimivuudesta vastaa Mämmen vesiosuuskunta.

Lähimmät palvelukeskittymät sijaitsevat Konginkankaalla ja Äänekosken taajamassa. Suunnittelualueella sijaitsee muutamia yrityksiä, kuten huoltoasema ja autokorjaamo, sekä lisäksi uskonnollista toimintaa ja kyläyhteisöä palvelevia yhdistyksiä. Raskaampaa teollisuutta alueella edustaa Liimattalantien risteyksessä oleva betonivalimo. Voimassa olevassa yleiskaavassa on alueelle osoitettu myös palveluiden ja hallinnon alue, joka on jäänyt rakentumatta. Alueen keskeisin ilmenevä haitta on liikenteen aiheuttama melu.

Nyt valmistelussa olevassa kaavassa on huomioitu hyvin laadittavana oleva tiesuunnitelma sekä siihen liittyvät rinnakkaistiet ja niihin liittyvät melusuojausta vaativat alueet. Valtatie 4 itäpuolelta löytyy mahdollisiin tulevaisuuden tarpeisiin toteutettavaksi kevyen liikenteen yhteys. Kaava toteuttaa voimassa olevia osayleiskaavan rakennuspaikkoja sekä mahdollistaa valtatie rakentamisesta aiheutuvia rakennuspaikkojen menetyksiä toteutettavaksi uusina

rakennuspaikkoina. Uusi eritasoliittymä on esitetty Kevätlahdentien - Mämmientien ja Valtatie 4 risteysalueelle. Lisäksi kevyen liikenteen alikululle on varattu oma alueensa. Mämmen osayleiskaava huomioi erittäin hyvin valtatie kehittämissarpeet. Samalla on pystytty muodostamaan eheä kokonaisuus ja säilyttämään aikaisemmassa kaavassa tehdyt hyvät ratkaisut.

Merkittävämpi muutos, joka kuvaa alueen yhdyskuntarakenteen muuttumista on, että palveluiden ja hallinnon alue on muutettu elinkeinoelämän alueeksi, TY-alue. Ratkaisu toteuttaa niitä linjauksia, jota aikaisemmin on Äänekosken kaupungissa tehty esim. kouluverkkoselvityksen pohjalta. Alueelle ei ole enää tarpeen varata aluetta esim. koulurakennuksien suhteen, vaan kaava vahvistaa ja tulee toteuttamaan ja mahdollistamaan jo alueella olevia toimintoja. Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet on osoitettu pääosin voimassa olevan kaavan mukaisesti. Voimassa olevaan kaavaan nähden M- aluetta joudutaan ottamaan vähäisiä määriä liikennealueiksi.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tehtyyn palautteeseen on kaavoittaja antanut vastineen.

Kaavakartta, kaavaselostus ja kaavoittajan vastine löytyvät kaupungin verkkosivuilta:

<https://www.aanekoski.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/kaavat/mammen-osayleiskaavan-muutos-vt4-n-ymparistossa>

Valmistelija	Tekninen johtaja Tommi Rautjärvi, puh. 020 632 3355
Esittelijä	Rakennuttajapäällikkö Hannu Saarela, puh. 040 760 9252
Päätösehdotus	Teknisellä lautakunnalla ei ole huomauttamista Mämmen osayleiskaavan muutoksesta Valtatie 4:n ympäristössä ja antaa edellä olevan lausunnon Äänekosken kaupunginhallitukselle tiedoksi.
Päätös	Hyväksyttiin.
